

# **GESTALT-PSYKOTERAPIAN PSYKOTERAPEUTTIKOULUTUS KOULUTUSOHJELMA**

Koulutusohjelma on hyväksytty kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunnassa 25.2.2021 ja on voimassa 31.12.2025 asti. Koulutusohjelman opetuskieli on suomi.

Gestalt-psykoterapian koulutusohjelma on Valtioneuvoston asetuksen 1120/2010 tarkoittama psykoterapeuttikoulutus, joka antaa psykoterapeuttina toimimisen edellyttämän osaamisen ja mahdollistaa psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeuden hakemisen. Osaaminen osoitetaan näytöllä. Koulutusohjelman suoritettuaan opiskelija pystyy yksilöpsykoterapeuttisen hoidon itsenäiseen läpiviemiseen osana aikuisten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoito- ja kuntoutusprosessia.

Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa itsenäisesti toimivia gestalt-psykoterapeutteja. Gestalt-psykoterapia on kontekstuaalista; ihminen syntyy suhteista sekä on jatkuvassa vuorovaikutuksessa suhteissaan toisiin ihmisiin ja laajempaan ympäristöön. Näin ollen koulutus antaa hyvät valmiudet yksilöterapeuttisen työskentelyn lisäksi työskennellä myös ryhmien, pariskuntien ja perheiden kanssa.

Koulutus koostuu teoriaopintojen, kokemuksellisen työskentelyn, työnohjauksen tuella tapahtuvan psykoterapeuttisen asiakastyön, koulutuspsykoterapian ja opinnäytetyön opintokokonaisuuksista. Koulutus toteutetaan kahden päivän seminaareissa kuukausittain, 11 kertaa vuodessa. Seminaareja on yhteensä 35. Työskentelytapa seminaareissa on pääasiassa interaktiivista ja kokemuksellista, minkä avulla pyritään kokemukselliseen työskentelyn kautta integroimaan teoriaa käytännön terapiatyöhön. Materiaali kokemukselliseen oppimiseen tulee opiskelijoiden asiakastyöstä, omasta elämästä sekä ryhmässä tapahtuvasta työskentelystä. Kiinteänä osana opiskelua on jatkuva dialoginen palauteprosessi, missä opiskelija itse, opiskelijakollegat sekä kouluttajat yhdessä tukevat oppimisprosessin mahdollisimman sujuvaa etenemistä. Koulutus virittää opiskelijat jatkuvan oppimisen asenteeseen, joka jatkuu myös psykoterapiakoulutuksen jälkeen. Osaaminen osoitetaan näytöllä.

## ***1. Opiskelijavalinnat ja hakukelpoisuus***

Koulutuksessa noudatetaan hakuperusteita, jotka on määritelty valtakunnallisen yliopistojen psykoterapeuttikoulutuskonsortion suosituksessa asetuksen 1120/2010 pykälän 2a pohjalta.

Lisätiedot opiskelijavalinnasta ja hakukelpoisuudesta löytyvät Jyväskylän yliopiston Psykoterapeuttikoulutuksen hakuoppaasta ([www.jyu.fi/psykoterapeuttikoulutus](http://www.jyu.fi/psykoterapeuttikoulutus)).

## 2. Koulutusohjelman rakenne

Koulutuksen laajuus on 83 op, ja se koostuu teoria- ja menetelmäopintojen, työnohjauksessa tapahtuvan psykoterapeuttisen asiakastyön, koulutuspsykoterapian ja opinnäytetyön opintokokonaisuuksista:

|       |                                                                     |       |
|-------|---------------------------------------------------------------------|-------|
| GPT 1 | Teoria- ja menetelmäopinnot                                         | 56 op |
| GPT 2 | Työnohjaus                                                          | 12 op |
| GPT 3 | Koulutuspsykoterapia (toteutetaan sekä ryhmä- että yksilöterapiana) | 5 op  |
| GPT 4 | Opinnäytetyö                                                        | 10 op |

### **GPT 1 Teoria- ja menetelmäopinnot, opintojaksot** **56 op**

#### **GPT 1.1 Psykoterapiaopintoihin orientoituminen** **9 op**

- Terapiasuhteen perusteet
- Tutkimuus, eettisyys, ammatillisuus ja lainsäädäntö
- Psykkisten häiriöiden kehittyminen gestalt-terapian näkökulmasta

#### **GPT 1.2 Gestalt psykoterapian perusteet** **8 op**

- Dialogisuus
- Fenomenologinen työote
- Humanistinen kenttäteoria
- Gestalt psykologia ja holismi
- Taustateoriat terapiakäytännössä

#### **GPT 1.3 Syventävät opinnot** **22 op**

- Terapia prosessina
- Tiedostaminen terapian tavoitteiden palveluksessa
- Arvostava fenomenologinen työote ja dialogi
- Kokemusjatkumo ja keskeytymiset – jäykistyneisyydestä joustavuuteen
- Kontakti ja kontaktihäiriöt
- Kontakti psykoterapiakäytännössä
- Traumatyöskentely
- Kehollisuus ja kehotyöskentely
- Kokeilut kontaktin, tiedostamisen ja ehetymisen palveluksessa

#### **GPT 1.4 Psykoterapeutti henkilönä** **4 op**

#### **GPT 1.5 Gestalt ryhmäpsykoterapia** **8 op**

#### **GPT 1.6 Gestalt pari- ja perheterapia** **4 op**

#### **GPT 1.7 Gestalt psykoterapeutina ammatillisessa kentässä ja verkostoissa** **1 op**

### **3. Teoria- ja menetelmäopintojen opintojaksot**

#### **GPT 1 Teoria- ja menetelmäopinnot 56 op**

##### **GPT 1.1 Psykoterapiaopintoihin orientoituminen 9 op**

###### **GPT 1.1.1 Gestalt-terapian peruskäsitteet, ihmiskäsitys ja terapian tavoitteet 2op**

###### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on omaksunut Gestalt-terapian peruskäsitteet ja työskentelyotteen sekä kykenee käsitteellistämään asiakkaan tilannetta Gestalt-terapian teorian näkökulmasta. Opiskelijalla on käsitys ihmisen eheytymisestä kuntouttavana ja toipumista edistävänä tekijänä. Hän tuntee myös keskeisiltä osiltaan gestalt-terapian kehityshistorian ja nykytilan.

###### **Sisältö:**

Psykoterapia hoitomuotona, gestalt-terapia psykoterapiakoulukuntien kentässä, kehityshistoria ja nykypäivä. Gestalt-terapian peruskäsitteet ja teorial (mm. dialogisuus, fenomenologinen menetelmä, eksistentiaismi, kenttäteoria, gestalt-psykologia, tässä-ja-nyt-periaate, tiedostaminen, kontakti, rajahäiriöt) periaatteet, toimintamuodot, yleiset sovellutukset, mahdollisuudet ja rajoitteet.

###### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennako-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

###### **Kirjallisuus:**

Korb, Gorel & Van de Riet (2002): Gestalt therapy practice and theory.

Yontef (2006): Introduction to Gestalt Therapy: <https://www.gestalt.org/yontef.htm>

###### **GPT 1.1.2 Terapiasuhteen perusteet 2op**

###### **Osaamistavoitteet:**

Opiskelija taitaa terapiasuhteen aloittamisen ja osaa perustiedot muutoksen toteuttamisesta psykoterapiassa. Opiskelija ymmärtää psykoterapian prosessinomaisuuden, psykoterapiasuhteen aloittamiseen ja lopettamiseen liittyvät keskeiset periaatteet ja osaa suhtautua luottavaisesti ja hyväksyvästi myös terapiaprosessiin kuuluvaan epävarmuuteen sekä yllättäviin tilanteisiin.

###### **Sisältö:**

Terapiaprosessin hahmottaminen ja toteuttaminen (mm. kontakti, kokemuksellisuus, kokeilut, tässä-ja-nyt-periaate, inklusio, dialogi). Gestalt-terapiassa tapahtuvaan kehitykselliseen muutokseen liittyvät näkemykset. Gestalt-terapian muutostyöskentelyn peruskäsitteet ja periaatteet ja tavat tehdä terapiatyötä.

###### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennako-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Crocker (1998): A well lived life (ensimmäinen osa, sivut 16-106)

Yontef (1993): Awareness, dialogue and process (ss. 123-177)

**GPT 1.1.3 Tutkimus, eettisyys, ammatillisuus ja lainsäädäntö 2 op****Oppimistavoitteet:**

Opiskelija on riittävästi perillä myös alan tutkimuksesta, lainsäädännöstä ja eettisistä ohjeista ja tiedostaa psykoterapeutin jatkuvan kehittymisen osatekijät ja prosessinomaisen luonteen.

**Sisältö:**

Gestalt-terapia psykoterapian vaikuttavuustutkimuksissa, psykoterapian toteuttamiseen liittyvä lainsäädäntö (mm. psykoterapeutin pätevyysvaatimukset, potilaan asema ja oikeudet, henkilötietolainsäädäntö, sairaskertomus, salassapito- ja ilmoitusvelvollisuus) ja eettiset kysymykset sekä valmius näiden huomioimiseen itsenäisessä psykoterapiatyössä. Ammatillisuuden näkökulmat gestalt-psykoterapiassa. Psykoterapeutin ammattitaidon ylläpito ja vahvistaminen (tiedon ja osaamisen päivittäminen, itsereflektio ja -arviointi, laadukas työnohjaus, psykoterapeutti henkilönä).

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Strümpfel, U. (2006): Research Findings on Gestalt Therapy. [https://gestalt-therapie.org/IMG/pdf/strumpfel\\_research\\_findings\\_on\\_gestalt\\_therapy\\_2006.pdf](https://gestalt-therapie.org/IMG/pdf/strumpfel_research_findings_on_gestalt_therapy_2006.pdf)

Roubal, J. (toim). (2016): Towards a Research Tradition in Gestalt Therapy. Kappaleet 1-5,7,12. Cambridge Scholars Publishing, London.

European Association of Gestalt Therapy: Code of Ethics and professional practice. Soveltuvien osien. <https://www.eagt.org/joomla/index.php/2016-02-25-13-29-31/code-of-ethics>

Sosiaali- ja terveysalan eettinen perusta. ETENE-julkaisu 32:

[https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/70260/URN\\_ISBN\\_978-952-00-3195-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/70260/URN_ISBN_978-952-00-3195-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

**GPT 1.1.4 Psyykkisten häiriöiden kehittyminen gestalt-terapian näkökulmasta 3 op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää teoreettisen tiedon aseman suhteessa terapeutin käytäntöön. Hän osaa vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa jäsentää sekä psyykkisen pahoinvoinnin että hyvinvoinnin taustaa gestalt-terapian näkökulmasta. Hän kykenee havainnoimaan ja tunnistamaan sekä asiakkaan että oman vuorovaikutushistorian heijastumat dialogisessa terapiasuhteessa.

**Sisältö:**

Ennen opintojaksolle osallistumista opiskelijalla on oltava riittävät perustiedot sosioemotionaalisen kehityspsykologiasta (mm. kiintymyssuhteet, temperamentti- ja persoonallisuustyyt). Osaaminen varmistetaan ennakotehtävillä.

Miten kehitysteoriat palvelevat psykoterapiatyötä käytännössä? Kehitysteoria hypoteesien taustalla.

Tarpeet ja niiden tunnistaminen, itsesääätely, itsetuki, luova sopeutuminen, kontakti ja rajahäiriöt. Kokemuskehä ja kaavamaiset kokemus- ja toimintamallit (fixed gestalt). Lähiverkoston, yhteiskunnan ja kulttuurisen elämäntavan vaikutus yksilöiden ja perheiden hyvinvointiin ja näiden huomioiminen potilaan tilanteen käsitteellistämässä, kontekstin hahmottamisessa, hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa (kenttäteoreettinen näkökulma). Vuorovaikutusympäristön heijastuminen terapiasuhteeseen. Asiakkaan käsitteistö, oma ja tähän mennessä opittu käsitteistö, julkisen terveydenhuollon käsitteistö/ näiden tiedostaminen dialogia edistettäessä.

### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

### **Kirjallisuus:**

Frank, R. (2001): Body of Awareness. A Somatic and Developmental Approach to Psychotherapy. Gestalt Press, Massachusetts.

Fernandes, M., Zinker, S., Nogueira, C., Lazarus, E., Ajzenberg, T. (2006) The Development of the Baby & Gestalt Therapy (98-110). Gestalt Review, Vol. 10, No2. The Gestalt International Study Center. MA

Polster, E. (2005): A Population of Selves (ss.3-59)

Levin, J. (2003) Toward a Developmental Gestalt Therapy (244-249). Gestalt Review, Vol. 7, No.3. Gestalt International Study Center. MA

## **GPT 1.2 Gestalt psykoterapian perusteet 8op**

### **GPT 1.2.1 Dialogisuus 2 op**

#### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on hyvä perustason ymmärrys eksistentiaalisesta dialogisuuden teoriasta, dialogisuudesta, sekä alustava ymmärrys siitä, miten tämä näkyy ja tätä mahdollistetaan terapiatyössä.

#### **Sisältö:**

Eksistentiaalinen dialogi -teoria. Dialogisuus terapiatyössä; inkluusio, läsnäolo ja dialogiin luottaminen. Dialogisuuden eri ilmenemismuodot (puhe, kehonkieli, rytmisyys yms.).

#### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

### **Kirjallisuus:**

Jacobs & Hycner (Toim.) (2010): Relational Approaches in Gestalt Therapy 1st Edition

### **GPT 1.2.2 Fenomenologinen työote 2 op**

#### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on hyvä perustason ymmärrys fenomenologisesta teoriasta ja fenomenologisesta työotteesta psykoterapiatyön näkökulmasta.

#### **Sisältö:**

Fenomenologisuus psykoterapian näkökulmasta. Fenomenologinen työote, kokemuksen todellisuus - terapiatyön materiaali. Moninäkökulmaisuus, erilaisten näkökulmien ja subjektiivisten todellisuuksien arvostaminen, intersubjektiivisuus. Kokemusjatkumoiden seuraaminen ja ykstyiskohtaistaminen.

#### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

#### **Kirjallisuus:**

Miettinen, Pulkkinen & Taipale (Toim.) (2010): Fenomenologian ydinkysymyksiä. Sivut: 25-44; 99-148; 151-167

Crocker & Philippson (2005): Phenomenology, Extentialism and Eastern Thought in Gestalt Therapy. Teoksessa: Woldt & toman (toim.) Gestlat Therapy. History, Theory and Practice. (ss.65-80)

Bloom (2009): The Phenomenological method of Gestalt therapy: Revisiting Husserl to discover the "essence" of Gestalt therapy.

### **GPT 1.2.3 Humanistinen kenttäteoria 1op**

#### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on hyvä perustason ymmärrys humanistisesta kenttäteoriasta psykoterapiatyötä ohjaavana lähestymistapana. Opiskelija näkee ihmisen aktiivisena toimijana kentässä ja ymmärtää, että yksilöä ei voida tarkastella ilman, että tarkastellaan myös hänen ympäristöään. Siten opiskelija opintojakson suoritettuaan osaa tarkastella yhdessä asiakkaan kanssa tämän suhteita ympäristöön sisältäen myös terapiasuhteen olosuhteet.

#### **Sisältö:**

Organismi-ympäristö -kenttä. Organismi sisäisesti järjestäytyneenä prosessina. Kokemusmaailma (kognitio-tunne-keho) subjektiivisena käsityksenä olosuhteista. Vuorovaikutuksellisuus, suhteissa ja suhteista rakentuminen. Kokemuksen ja toiminnan organisoituminen kentässä. Luova sopeutuminen. Vastuullisuus ja valintojen mahdollisuudet kokemusmaailmassa.

#### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

#### **Kirjallisuus:**

Parlett & Lee (2005) Contemporary Gestalt Therapy: Field Theory. Teoksessa: Woldt & Toman (toim.) Gestalt Therapy. History, Theory and Practice. (ss.41-64)

Kaiser & Schulze (2018). Person-Environment Analysis: A framework for participatory holistic Research. Gestalt theory 40:1, (ss.59-74)

Francesetti (2018): The Field perspective in clinical practise. Towards a Theory of Therapeutic Phronēsis.

#### **GPT 1.2.4 Gestalt-psykologia ja holismi 1op**

##### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on hyvä perustason ymmärrys gestalt-psykologian vaikutuksesta psykoterapiatyön taustalla vaikuttavana lähestymistapana. Opiskelija ymmärtää, että havaitseminen, tiedostaminen ja merkityksenannot ovat aina suhteessa taustalla oleviin tekijöihin. Hän oppii myös näkemään ihmisen pyrkimystä täydentää osatekijät kokonaisuuksiksi ja tunnistamaan, miten tämä voi vaikuttaa havaitsemiseen. Lisäksi opiskelija käsittää, kuinka keskeneräisyydet (kuten traumakokemukset tai toistuvat vahingolliset vuorovaikutuskuviot) vaikuttavat havaintoihin, kokemuksiin ja toimintaan ja siten ylläpitävät pahoinvointia (kärsimystä). Keskeneräisyyksien eheytyessä, uudenlainen kokemus ja toiminta mahdollistuu. Myös ymmärrys ihmisestä psyko-fyysis-sosiaalisena kokonaisuutena syvenyy.

##### **Sisältö:**

Gestalt-psykologia. Kuvio-tausta -suhde - ja tämän vaikutus merkityksenannossa. Tarpeet. Jähmettyminen ja kuvion hajoaminen. Keskeneräisten ilmiöiden merkitys ja ihmisen pyrkimys täydentää keskeneräisyys valmiiksi kokonaisuudeksi. Ilmiöiden hahmottaminen (merkityksellisinä) kokonaisuuksina. Holistinen näkemys ihmisestä.

##### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

##### **Kirjallisuus:**

Rauhala (2017): Ihmiskäsitys ihmistyössä. (ss. 31-62; 125-198)

Yontef, G. (1998) Awareness, Dialogue & Process. (ss. 235-254) The Gestalt Journal Press, Inc. NY

#### **GPT 1.2.5 Taustateoriat terapiakäytännössä terapian tavoitteita edistämässä 2op**

##### **Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on hyvä perustason ymmärrys gestalt-terapian taustateorioista sekä siitä, miten ne yhdessä muodostavat gestalt-terapeuttisen viitekehyksen. Hän on alkanut oppia soveltamaan näitä näkökulmia terapiatyössä ja siten myös gestalt-terapiatyön kokemuksellinen ymmärrys on alkanut muodostua. Hän pystyy hyödyntämään taustateorioiden luomaa viitekehystä asiakkaan kokemusten ja toiminnan tarkastelemisessa yhdessä asiakkaan kanssa.

##### **Sisältö:**

Gestalt-terapian taustateorioiden integroituminen terapiakäytäntöä ohjaavaksi viitekehykseksi. Kirjallisuudessa ja videomateriaaleissa kuvattujen tapausten, omien asiakassuhteiden sekä seminaareissa toteutettujen demonstraatioiden reflektointi viitekehyksen näkökulmasta.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely. Kirjallisen oppaan laatiminen gestalt-terapia-asiakkaalle.

**Kirjallisuus:**

Crocker, S. (2008) A Unified Theory (124-151). In: Handbook for Theory, Research, and Practice in Gestalt Therapy. Ed. by Browell, P. Cambridge Scholars Publishing. Newcastle. UK.

Wheeler & Axselsson (2015): Gestalt Therapy (Theories of Psychotherapy Series®)

**GPT 1.3 Syventävät opinnot****GPT 1.3.1 Terapia prosessina 2op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan hahmottaa terapian prosessiluonteen, joka rakentuu merkitykselliseksi kokonaisuudeksi tavalla, jota ei voi ennalta tarkkaan määritellä.

**Sisältö:**

Terapian prosessiluonne: tiedostaminen prosessin mahdollistajana, esiintulevan arvostaminen ja tutkiminen, epävarmuuden sietäminen, ei-tietäminen, prosessiin luottautuminen, kehityksellinen muutos, suhde tavoitteellisuuteen Gestalt-terapiassa, eheät kokemukset ja jatkuvuus, metaprosessin (terapian prosessin) rakentuminen yksittäisistä prosesseista.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Zinker (1978): Creative process in Gestalt therapy. Vintage Books. New York.

Polster & Polster (1973): Gestalt therapy integrated (ss.173-206). Vintage Books. New York.

**GPT 1.3.2 Tiedostaminen terapian tavoitteiden palveluksessa 2op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee eri tiedostamisalueet ja ymmärtää eron Gestalt-terapian tekniikoiden, taktiikoiden ja menetelmän välillä. Hän on tutkinut oman tiedostamisprosessinsa rajoja ja kykenee työskentelemään sen vahvistamiseksi. Näiden taitojen seurauksena hän osaa edistää asiakkaan tiedostamisprosessia, mikä on keskeistä terapeuttisessa muutoksessa.

**Sisältö:**

Tiedostaminen menetelmänä. Tiedostamisalueet teoriassa sekä opiskelijassa kokemuksellisesti itsessään. Kokeilut tiedostamisen palveluksessa. Taktikat ja tekniikat.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Yontef (2006): The Power of the Immediate Moment in Gestalt Therapy.

Polster & Polster (1974): Gestalt Therapy Integrated. (ss.4-27). Vintage Books. New York.

Melnick & Nevis (2005): Gestalt Therapy Methodology. Teoksessa: Woldt & Toman (toim.) Gestalt Therapy. History, Theory and Practice. (ss.101-115)

Stevens (2007): Awareness. Exploring, Experimenting, Experiencing. Gestalt Journal Press. Gouldsboro. (ss.5-58)

**GPT 1.3.3 Arvostava fenomenologinen työote ja dialogi 4op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hahmottaa jo terapian prosessiluonteen sekä kykenee fenomenologisella työotteella mahdollistamaan terapeutista dialogia perustasoa edistyneemmin sekä ymmärtää terapeutin muutoksen luonnetta. Hän ymmärtää asiakaslähtöisyyden fenomenologian ja dialogisuuden näkökulmista.

**Sisältö:**

Dialogi käytännössä - dialogisen suhteen rakentumisen haasteet. Dialogisuus terapeutin suhteen mahdollistajana. Dialogisen suhteen tukemisen tavat terapiasuhteessa. Fenomenologinen työskentelyote ja sen karikot - sekä terapeutin että asiakkaan väliin tulevat tekijät. Sulkeistaminen. Fenomenologisen työskentelyotteen ja dialogisuuden välinen suhde. Muutoksen paradoksaalinen teoria. Philip Lichtenbergin Dialogin edistäminen -kuvio

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

Yontef, G. (1998): Awareness, Dialogue & Process. (ss.177-234) The Gestalt Journal Press, Inc. NY

Cooke, M. (2007): Paradoxical theory of change.

[http://www.Opintojaksoi.today/Resources/paradox\\_theory\\_change.pdf](http://www.Opintojaksoi.today/Resources/paradox_theory_change.pdf)

Jacobs & Hycner (toim.) (2008): Relational approaches in Gestalt therapy.

Yalom (2012): Love's executioner.

**GPT 1.3.4 Kokemusjatkumo (gestalt) ja keskeytymiset (fixed gestalt) - jäykistyneisyydestä joustavuuteen 2op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa ja pystyy tarkastelemaan asiakkaan kanssa, miten tarve organisoi kenttää. Hän ymmärtää tästä lähtökohdasta kokemusjatkumon luonteen sekä pystyy seuraamaan ja tutkimaan yhdessä asiakkaan kanssa tämän kokemusjatkumoa sekä jatkumon mahdollisia keskeytyksiä. Hän pystyy myös auttamaan asiakasta tiedostamaan tämän introjisoimia kokemisen, reagoitien ja toimintojen tapoja, jotka tuottavat hänelle haasteita elämissä maailmassaan - jäykistyneitä gestalteja. Hän pystyy edistämään yhdessä asiakkaan kanssa tämän vastuunottoa luovasta sopeutumisesta ja psyykkistä joustavuutta.

**Sisältö:**

Opintojakso7 sisältöjen kertaus, tarve-halu-toive, kokemusjatkumo ja sen seuraaminen, kokemuksen ja toiminnan kerroksellisuus, erilaiset keskeyttämisen tavat, kaavamaisiksi muodostuneet toiminnan ja kokemuksen tavat, hedelmällinen tyhjiö. Luova sopeutuminen kaavamaisuuden vastakohtana.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Korb, Gorrel & Van de Riet (2002): Gestalt therapy practice and theory. (ss. 21-43). Gestalt Journal Press. Gouldsboro.  
Smith (1988): Self-Interruptions in the rhythm of contact and withdrawal. Teoksessa: Smith (2011): Embodied Gestalt Practise.The Gestalt Journal Press. Gouldsboro. (ss. 165-178).  
Smith (1990): Embodied Gestalt psychotherapy. Teoksessa Smith (2011): Embodied Gestalt Practise.The Gestalt Journal Press. Gouldsboro. (ss. 189-192).  
Smith (1975) The Role of Early Reichian Theory in the Development of Gestalt Therapy. Smith (2011): Embodied Gestalt Practise.The Gestalt Journal Press. Gouldsboro. (ss. 21-28).  
Videomateriaalia kokeneiden terapeuttien/kouluttajien gestalt-terapiaistunnoista.

**GPT 1.3.5 Kontakti ja kontaktihäiriöt 2 op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on syventynyt kontaktin käsitteeseen. Kontaktin eri funktiot, kontaktirajat ja kontaktihäiriöt ovat hänelle tuttuja.

**Sisältö:**

Kontakti, kontaktijatkumo ja -episodit, kontaktin eri funktiot. Kontaktihäiriöiden havaitseminen ja vaikutusten ymmärtäminen, kontaktirajat, luova sopeutuminen kontaktissa, vastuu ja vapaus. Minä-sinä/minä-se-suhteet.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Franz (1978): Differentiation & integration. Teoksessa: Gestalt Therapy Primer, Stephenson (toim.). (ss.87-97)  
Polster & Polster (1974): Gestalt Therapy Integrated. (ss.51-206). Vintage Books. New York.  
Lisälukeminen kiinnostuksen mukaan:  
Buber M. (1999): Minä ja Sinä. WSOY

**GPT 1.3.6 Kontakti psykoterapiakäytännössä 4 op****Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa soveltaa ymmärrystään kontaktista sekä tutkia sitä psykoterapeuttisessa suhteessa. Hänellä on valmiudet myös edistää asiakkaan omaa ymmärrystä

kontaktin rakentumisesta sekä kontaktissa olemisen tavoista. Yhteinen, jaettu tila - me-kokemus tulee opiskelijalle tutuksi.

**Sisältö:**

Tutustutaan käytännön kokeiluun teemaan: Etäisyyden/läheisyyden säätely, vuorovaikutuksen rytmi ja ajoitus, kosketus psykoterapiassa, tilassa olemisen ja tilaan asettumisen tavat ja niiden tutkiminen.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Smith, Clance & Imes (1998): Touch in Psychotherapy: Theory, Research, and Practice. The Guilford Press. NY.

Kepner (1999): A Gestalt Approach to Working With The Body in Psychotherapy. (ss. 71-81). Gestalt Press. Cleveland.

Kinnunen, Parviainen, Haho & Jolkkonen (2020): Ammatillinen kosketus. Kuinka tunnettyötä tehdään.

**GPT 1.3.7 Traumatyöskentely 4 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää Gestalt-terapeuttisen näkökulman traumojen syntyyn. Hänellä on valmius tunnistaa asiakkaan traumatisoitumisen aiheuttamia jäykistyneitä prosesseja (fixed gestalt) sekä edistää näiden purkamista. Opiskelijalla on valmius tunnistaa traumatisoitumisen ilmiöitä ja vaikutuksia sekä terapiakontaktissa että asiakkaan muissa suhteissa.

**Sisältö:**

Kehosuhde, dissosiaatioilmiöt, psykoottiset kokemukset, metatramatisoituminen, takauamat, jäykistyneet prosessit, vireystila, vakauttaminen, kontaktin vahvistaminen, mielikuvatyöskentely, eläytymisen merkitys trauman hoidossa.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Taylor M (2014): Trauma Therapy and Clinical Practice: Neuroscience, Gestalt and the Body

Kepner, J.I. (2003): Healing Tasks: Psychotherapy with Adult Survivors of Childhood Abuse

Lisälukemiset:

Odgen (2009): Trauma ja keho tai Van der Kolk (2014): Jäljet kehossa

**GPT 1.3.8 Kehollisuus ja kehotyöskentely Gestalt-terapiassa 4op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojaksolla opiskelija syventää ja jäsentää taitoaan huomata ja ymmärtää kehollisuutta ja kehon tapahtumia terapiakontekstissa. Hänen osaamisensa vahvistuu kehofokeskeisten

interventioiden ja kokeiluiden räätälöimisessä terapiasuhteen aikana. Opiskelija ymmärtää tiedostavan fyysisen läsnäolon vahvistumisen palvelevan integroitumista.

**Sisältö:**

Oman kehon tapahtumien, liikkeiden ja kokemusten tiedostamisen vahvistaminen. Kehollisten reaktioiden liittyminen ulkoisiin tapahtumiin, ajatuksiin ja tunteisiin. Kehollisuus terapiakontaktissa.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Smith (2000): The Body in Psychotherapy. McFarland & Company, Inc, Publishers. North Carolina.  
Kepner (1999): A Gestalt Approach to Working With The Body in Psychotherapy. Gestalt Press. Cleveland.

**GPT 1.3.9 Kokeilut kontaktin, tiedostamisen ja eheytyksen palveluksessa 2op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on kyky soveltaa ja räätälöidä erilaisia kokeiluja, jotka vahvistavat tiedostamista. Hän ymmärtää kokeiluja käyttäessään asiakkaan rajojen kunnioittamisen tärkeyden ja kykenee tukemaan asiakasta hänen tarpeidensa mukaisesti kokeiluissa. Opiskelija tiedostaa kokeilujen merkityksen ja soveltamisen tiedostamisen palveluksessa pelkän ekspressiivisyyden sijaan.

**Sisältö:**

Kokeilut tiedostamisen edistäjinä, asiakkaan rajojen kunnioitus ja rohkaiseminen, polariteetit, samaistuminen, ekspressiivisyys tiedostamisen palveluksessa, terapiasuhte kokeiluna, erilaiset kokeilut gestalt-terapiassa.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Stevens (2007): Awareness. Exploring, Experimenting, Experiencing.  
Sheldon (2013): Gestalt as a Way of Life. Awareness Practices. Bellingham. Washington..

**GPT 1.4 Terapeutti henkilönä 4 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on entistä tietoisempi omista motiiveistaan toimia psykoterapeuttina. Hän osaa ottaa huomioon omat luonteet ja toimivat tapansa olla kontaktissa ja tehdä terapiatyötä. Hän osaa tunnistaa rajat omissa tiedoissaan ja taidoissaan sekä osaa hakea aktiivisesti tietoa. Hän tunnistaa tuen tarpeensa sekä hakee tarvitsemaansa tukea monipuolisesti. Opiskelija rohkaistuu käyttämään taitojansa omalla yksilöllisellä tavallaan.

Opiskelijalla on opintojakson suoritettuaan kyky olla kontaktissa mahdollisimman aidosti, rooleista ja statuksista vapaana sekä nähdä asiakas/asiakkaat henkilöinä esim. potilaan roolin tai sairastajan roolin sijasta. Hän tiedostaa omaa luontevaa tapaansa olla kontaktissa erilaisten henkilöiden kanssa eri kokoonpanoissa. Opiskelija hahmottaa tapaansa olla tilassa fyysisesti ja psykologisesti ja tapaansa jakaa sitä muiden kanssa. Opiskelija osaa hyödyntää vahvuuksiaan ja myös ottaa huomioon omat haavoittuvuutensa terapiakontekstissa. Hän osaa tunnistaa ja käsitellä (tarvittaessa hakee myös tukea tähän) hämmennyksensä kohdatessaan itselleen oudon tai tuntemattoman ilmiön, jotta asiakkaan prosessi ei häiriinny.

#### **Sisältö:**

Motiivit terapiatyöhön; arvomotiivit, teoreettinen kiinnostus ja henkilökohtaiset motiivit. Henkilökohtaisen työskentelytavan löytäminen psykoterapeuttisessa kontaktissa ja kontekstissa eri viitekehysten (kerroksellisuusteoria, fokusoitumisen alueet, osallistumisen tyyli) avulla. Terapeutin rajat. Dialoginen kontakti. Kokeilut ja kokeiluiden luominen spontaanisti tilanne- ja asiakaskohtaisesti

Aitous, myötätunto, epävarmuuden sieto ja vakaus, kyky myötäelää iloisissa asioissa, kannustavuus ja rohkaisevuus, läsnäolo, hyväksyvä suhde itseen, muihin ja maailmaan, kriittisyyden, erillisyyden ja erilaisuuden arvostaminen, kyky seurata dialogisesti toisen ihmisen prosessia, kyky yhdessä asiakkaan kanssa luoda yhteisymmärrys asiakkaan kärsimyksestä ja siitä toipumisprosessista, valmius jakaa omia kokemuksiaan terapiakontaktissa asiakasta hyödyttävällä tavalla, spontaanius ja leikillisuus, toivon ja luottamuksen ylläpidon kyky, joustavuus ja kyky terapeuttisen työskentelyn räätälöintiin, inhimillisen kontaktin ja olemuksen kauneuden taju, kyky ja rohkeus olla intensiivisessä kontaktissa, kyky tukea ja pitää huolta asiakkaasta häntä palvelevalla tavalla, kyky itsensä tiedostamiseen ja tutkimiseen, oman kehitymisprosessin arviointi.

Opintojaksolla pääpaino on kokemuksellisessa työskentelyssä käyttäen materiaalina kokemuksia opiskeluryhmän, asiakkaiden kanssa tapahtuvan, oman terapian sekä työnohjauksen työskentelyistä; reflektiivisiä ryhmiä sekä ajantasaisista kokeilusta että kuva- ja äänitallenteista ja lisäksi hyödynnettään palautetta kokemusasiantuntijoilta.

#### **Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

#### **Kirjallisuus:**

Smith (2000): The person of the therapist. McFarland & Company, Inc, Publishers. North Carolina.

### **GPT 1.5 Gestalt ryhmäpsykoterapia 8op**

#### **Osaamistavoitteet:**

Opintojaksolla opiskelija oppii käsitteellistämään kolme ja puoli vuotta kestäneen koulutuksen ryhmäpsykoterapeuttista prosessia. Hän hallitsee gestalt ryhmäpsykoterapian periaatteet. Hän kykenee myös hahmottamaan sekä ryhmäilmiöiden suhdetta yksilöiden toimintaan että ryhmän osallistujien välisten suhteiden vaikutuksia ryhmässä. Hän osaa myös kiinnittää sekä oman että ryhmän jäsenten huomion ryhmän dialogisuuteen ja yksilöiden toipumiseen liittyviin

olennaisiin ilmiöihin. Opiskelijalle kehittyy taito edistää ehyttä yhteisöllisyyden kokemusta ryhmässä. Opiskelija oppii tukemaan kontaktin vahvistumista ryhmän jäsenten kesken.

**Sisältö:**

Ryhmän aloittaminen, ryhmästä poistuminen, ryhmään tuleminen ja ryhmän lopettaminen. Ryhmän jäsenten keskinäisten suhteiden hahmottaminen, ryhmäilmiöiden ja yksilön toiminnan välinen suhde, holistinen näkökulma vuorovaikutukseen, konfliktien käsittely, kenttäteoria ryhmäpsykoterapiassa, tässä-ja-nyt -periaate, kokeilut ryhmässä, ryhmän tarjoama tuki, kontaktin vahvistamisen tavat, rajahäiriöt/kontaktin häiriöt, psykoterapeutin rooli ryhmässä.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Feder (2013): Gestalt group therapy. A Practical Guide. 2. ed.  
Feder & Frew (2008): Beyond the Hot Seat Revisited: Gestalt Approaches to Group.  
Yalom & Leszcz (2005): The Theory and Practice of Group Psychotherapy. 5. ed.

**GPT 1.6 Gestalt pari- ja perheterapia 4op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää kontaktin keskeisen merkityksen pari- ja perhesuhteissa ja hänellä on valmiudet edistää pari- ja perhesuhteiden ravitsevaa kontaktia.

**Sisältö:**

Tässä-ja-nyt -periaate, holistinen näkökulma vuorovaikutukseen, konfliktien käsittely, kontaktin vahvistamisen tavat, kontaktihäiriöt, dialogin edistäminen, erillisyyt, kokemuksellisuuden jakaminen, vastuullisuus pari- ja perhesuhteissa, parisuhteen ja perheen latautuneiden ilmiöiden työstäminen (esim. seksuaalisuus, vaietetut toiveet, elämänkaaren vaiheiden muutokset).

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Kirjallisuuteen tutustuminen. Oppimispäiväkirja sekä mahdolliset muut kirjalliset ennakko-, väli tai lopputehtävät. Pienryhmätyöskentely.

**Kirjallisuus:**

Kempler, A. (1974). Principles of Gestalt Family Therapy. Kempler Inst.  
Zinker, J. (1998). In search of a Good Form: Gestalt therapy with Couples and Families. Gestalt Press.

**GPT 1.7 Gestalt psykoterapeutina ammatillisessa kentässä ja verkostoissa 1 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa avoimesti perustella fenomenologisen ja dialogisen työotteen itselleen, asiakkailleen, työtovereilleen sekä verkostoilleen. Hänellä on kokemus ja näkemys verkostoitumisen eduista sekä omasta mahdollisuudesta rikastuttaa ja juurruttaa gestalt-terapian näkökulmia ja menetelmää ammatillisen toiminnan kentässä. Hänellä on kyky omalta

osaltaan vahvistaa dialogista yhteistyötä eri ammatti- ja koulukuntien edustajien kanssa ja arvostaa näiden näkökulmien erilaisuutta.

**Sisältö:**

Asiantuntijuus terapiatyössä ja verkostoissa, dialogisuus, asiakaslähtöisyys ja näiden edistäminen yhteistyöverkostoissa ja erityistilanteissa (mm. monikulttuurisuus, ammatilliset kulttuurit)

Esittely omista sidosryhmistä ja verkostoista.

Nopeasti esitettävän Gestalt-terapian esittelyn laatiminen.

**Opetusmuodot:**

Seminaariopetus. Seminaareissa ja välitehtävänä käytävät keskustelut eri ammatti- ja koulukuntien edustajien kanssa sekä näiden suullinen ja kirjallinen reflektointi.

Oppimispäiväkirja. Pienryhmätyöskentely.

## **4. Opintokokonaisuudet GPT 2 – GPT 4**

### **GPT 2 Psykoterapian työnohjaus 12 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa soveltaa Gestalt-psykoterapian teoriaa ja työtapoja asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Hänellä on hyvät valmiudet toteuttaa yksilöpsykoterapiaprosessi itsenäisesti osana asiakkaiden hoito- tai kuntoutusprosessia. Hän kykenee refleктоimaan oman toimintansa vaikutuksia psykoterapiaprosessissa.

**Sisältö:**

Vähintään 300 tuntia ohjattua asiakastyötä sisältäen vähintään kolme terapiaa, joista ainakin yksi on kestoaltaan yli vuoden. Asiakastapaukset käsitellään työnohjauksessa pienryhmissä (120 tuntia). Opiskelija pitää työnohjauksista oppimispäiväkirjaa ja laatii prosessin lopussa terapiayhteenvedon.

**Opetusmuoto:**

Työnohjaus pienryhmissä koulutusseminaarien yhteydessä vähintään 120 tuntia.

### **GPT 3 Koulutuspsykoterapia 5 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on kokemus psykoterapiasta myös asiakkaan näkökulmasta. Koulutuspsykoterapian kautta opiskelija oppii tiedostamaan holistisesti itseään suhteessa toisiin ihmisiin ja ympäristöön Gestalt-psykoterapian viitekehyksen näkökulmasta. Hän oppii myös oman kokemuksensa kautta, miten tiedostamisen avulla suotuista muutosta voi tulla mahdolliseksi.

**Sisältö:**

Ryhmässä työskennellessään opiskelija oppii integroimaan yksilölliset kokemukset ja terapeuttiset oivallukset osaksi sosiaalista kontekstia. Toisten työskentelyn seuraaminen ja niissä mukana olominen mahdollistaa erilaisen omien kokemusten reflektoinnin. Lisäksi tapahtuu psykoterapeuttisen työskentelyn tapojen rikastumista. Opiskelija oppii myös kokemuksen kautta

itsessään tunnistamaan ryhmään liittyviä ilmiöitä ja työstämään näitä itsessään sekä yhdessä ryhmän muiden jäsenten kanssa.

Nämä tekijät ovat edellytyksenä riittävän tasapainoiselle psykoterapeuttina työskentelylle. Näiden tekijöiden avulla opiskelijalle mahdollistuu myös entistä parempi hyvinvointi.

**Opetusmuoto:**

Yhteensä 135 tuntia koulutuspsykoterapiaa, joista 4 op eli 108 tuntia toteutetaan ryhmässä ja 1 op eli 27 tuntia yksilöllisesti. Koulutuspsykoterapian toteuttavat kouluttajapsykoterapeutit. Koulutuspsykoterapiaansa opiskelija reflektoi kirjallisesti.

**GPT 4 Opinnäytetyö 10 op**

**Osaamistavoitteet:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa lähestyä eri psykoterapian ilmiöitä tutkivalla otteella. Hän osaa myös reflektoida, jäsentää ja suunnitella työskentelyään psykoterapiaprosessissa. Hän osaa hakea tarpeen mukaisesti sekä lukea kriittisesti arvioiden tutkimuskirjallisuutta ja tuntee tutkimusraportoinnin perusteet.

**Sisältö:**

Itsenäisesti suunniteltu, toteutettu ja kirjallisesti raportoitu opinnäytetyö, enintään 25 sivua.

**Opetusmuoto:**

Osallistuminen opinnäytetyön ohjaukseen ryhmässä.

**5. Osaamisen osoittaminen näytöllä**

Koulutusohjelmassa hankittu osaaminen osoitetaan näytöllä, joka muodostuu sovitulla tavalla koulutuksen kuluessa kertyvästä opiskelijan oppimispäiväkirjasta, oman koulutuspsykoterapiatyöskentelyn reflektoinnista, terapiayhteenvedoista, lopputyöstä sekä näyttökokeesta.